Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Iñaki Larrañaga Vitoriano

Aramaio, Araba (1915-2010)

Aurkibidea

Biografia

Gantzaga auzoko Urdungio baserrian jaio zen. Aita bertakoa eta ama Gasteizko babes-etxekoa zen. Lau seme-alaba izan zituzten. Auzoko elizpean hasi zituen eskolak bertako abadearekin. Primo de Riverak aginduta, auzoko eskolak kendu eta kalean ikastera behartu zituzten. Eskolan piper egiten zuenean, diru-isuna jartzen zieten. Durangoko Jesuiten eskolan urte betez egin zuen lan, sukalde-laguntzaile. Gerran Santanderren harrapatu eta “Batallón de Trabajadores”en jardun zuen gerra bukatu zen arte. Etxean egin du beti lan; idiekin garraio lanetan ere diru apur bat irabazten zuen. Etxaguen auzoko Urruti baserriko Marina Padillarekin ezkondu eta bost seme-alaba izan zituzten.

Zintak

ARA-005

- **Proiektua**: Aramaioko euskara
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Arriolabengoa, Divina
- **Data**: 1996-11-02
- **Iraupena**: 70 min
- **Euskarria**: VHS Standard

ARA-024

- **Proiektua**: Aramaioko sineskerak eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Lizarralde, Saioa
- **Data**: 2000-02-23
- **Iraupena**: 37 min
- **Euskarria**: Mini Disc

ARA-026

- **Proiektua**: Aramaioko sineskerak eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Lizarralde, Saioa
- **Data**: 2000-04-14
- **Iraupena**: 39 min
- **Euskarria**: Mini Disc

ARA-040

- **Proiektua**: Aramaioko sineskerak eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Lizarralde, Saioa
- **Data**: 2000-11-23
- **Iraupena**: 61 min
- **Euskarria**: Mini Disc

ARA-043

- **Proiektua**: Aramaioko sineskerak eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Lizarralde, Saioa
- **Data**: 2000-01-01
- **Iraupena**: 61 min
- **Euskarria**: Mini Disc

ARA-044

- **Proiektua**: Aramaioko sineskerak eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Lizarralde, Saioa
- **Data**: 2000-01-01
- **Iraupena**: 40 min
- **Euskarria**: Mini Disc

ARA-074

- **Proiektua**: Aramaioko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Elortza, Kepa
- **Data**: 2009-11-19
- **Iraupena**: 114 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Elortza, Kepa
- **Transkribatzailea(k)**: Elortza, Kepa

Pasarteak

1. Elizpeko eskola

- **Erref**: ARA-074/003
- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 00:05:56. **Bukatu**: 00:08:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Iñaki Larrañaga Victoriano, Gantzaga auzoko Urdungio baserrian jaio zen, 1915eko maiatzaren hogeita bian. Eskolan auzoko abadearekin hasi zen. Eskolak elizpean jasotzen zituzten.

Transkripzioa
-Eta zu Iñaki, zuk zela dakotsu izena?
-Iñaki, Iñaxio
-(Emaztia): Iñaki.
-Bigarrena?
-Victoriano.

-Zu hemen jaixua izango zara?
-Bai.
-Honek dako izena, Urdungio?
-Bai.
-(Emaztia): Urdungio zien hemen bizi zienak lehenau.
-Apelidua zan hori?
-(Emaztia): Urdungio bai, urdungixoarrak; hareik Villarrealen, Vitorixan egozela-ta hona etorri zien baten; hango zeak ziren, antxiña zan, e? Ta ba holaxen. Urdungio.
-Urdungio. Baiña esan Urdungixo itten dozue.
-Urdungixo, bai.
-Eta zu jaixo ziñan, 15ian? 1915an jaixo ziñan zu?
-Bai.
-Ze egunetan?
-Ze ordu?
-Ze egunetan?
-Eztakit.
-Aber hau ondo dauen... maiatzian 22xan?
-Izango zan.
-(Emaztia): ze egunik eta, horreik sekula iñok...
-Eta zu eskolan nun ibilli ziñan?
-Gure eskolioi abadiaz, hemen, bertan.
-(Emaztia): abariakin hemen emuten euen, abariakin.
-Abariakin, baiña kalian emuten zeuen ala hemen?
-(Emaztia): ez, ez, hemen, auzuan; auzoko abariak.
-Zu be abariakin auzuen ibilli ziñan?
-(Emaztia): bai, bai, abariakin, baiña guk dotriñia gehixau, e?
-Eta abadiakin ze egoten ziñain, abade-etxian edo?
-Ba elizpeien.
-Elizpeien?
-Lehengua libre euen, baiña gero eskolak emuteko hotz eoten zan neguen, eta orduan zarrau in zittuen. Oiñ atzera kanbixauta dauz.
-A, elizpeia zarrau eta eskolak emuteko, e?
-Bai

2. Primo de Riveraren eskolak

- **Erref**: ARA-074/004
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:08:37. **Bukatu**: 00:11:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Politika » Gerra aurrea » 1923-1931: Primo de Rivera

Laburpena:
Primo de Riveraren denboran, kaleko eskolara joatera behartu zituzten baserrietako ikasle denak. Diru isunak jarri zituzten eskolara joaten ez zirenentzako. Lau anai-arreba ziren. Aita etxekoa eta ama Gasteizko babes-etxekoa zuen.

Transkripzioa
-Gero kalien, hor e...

-(Emaztia): gero "obligatorio".
-Ditaduria eon zan ba...
-Franco, a, Primo de Rivera?
-Primo de Rivera, bai. Haren denporia zan, ta, hori euenien jentia dana kaleko eskolara hemen. Kalian euen maixu bat; harek maixuak [...] eztakit urtebete baten ero, zenbait ingo eben. Denpora asko ez eben in. Gallegua zan ze hori.
-Maixua? Izena goguan dakotsu maixuarena?
-Txiki-txiki bat zan, baiña oin ahaztuta dakot, urte asko da ta!
-Oseake harekin urtebete egon ziñain?
-Urte bat, edo, eztakit neuk be. [...]
-Eta gero, ha fan zanian? Akabo eskolia?
-(Emaztia): Ha hemen euela geratuko zan. Obligaziñua kenduk euen hara fateko ta... akabo obligaziñuori!
-Orduan Primo de Riverak bihartu zinddueiñ danok kalera faten?
-Bai. Anaiak 15 pezeta pagau eben... honenbeste falta iñ ezkero multia eguen. Batzun batzuk lanien ta etxien in bihar ta... 15 pezeta kobrau otsain orduko zeien.
-Multia?
-Multia.
-Hori diru pillia izango zan, ezta?
-E?
-Diru asko izango zala orduan.
-Izango zan bai! Oiñ ezta asko baiña...
-Orduan eskolara ez fatiatik multia?
-(Emaztia):15 pezeta eguneko? Hori asko da, Iñaki.
-Ez, dana, dana.
-(Emaztia): a, dana!
-Faltau zittuan egunakatik, 15 pezeta.
-Eztakit zenbat faltau zittuen eta.
-Eta zuk zeuk etzeben faltau eskolara?
-Ez.
-Zenbat anae-arreba ziñain?
-Zenbat anai-arreba? Lau.
-Lau. Eta aitta hamengua zeukan zuk?
-E?
-Aitta etxekua?
-Bai.
-Eta ama?
-Ama zan... asilokua ha be.
-Asilokua ama?
-Bai.
-Vittorixakua ha be?
-E?
-Vittorixako asilokua?

3. Jesuitekin morroi

- **Erref**: ARA-074/005
- **Iraupena**: 0:03:00. **Hasi**: 00:11:05. **Bukatu**: 00:14:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

- Aisia » Kirola » Pilota
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Elizpean edo kontzejupean jolasten zuten pilotan. Durangoko jesuitetan morroi egon zenean, futbolean jolasten zuten. 13 urterekin joan zen Durangora. Sukaldari laguntzaile jardun zuen urtebetez. 60 ikasle inguru, 10 bat “padre” eta beste hainbeste “hermano” ziren jesuiten ikastetxean.

4. Neskatila-mutikotako jolasak

- **Erref**: ARA-074/006
- **Iraupena**: 0:02:51. **Hasi**: 00:14:05. **Bukatu**: 00:16:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Garizuman txirikilletan jolasten zuten. Kui-kuika eta toke-torreka ere jolasten zuten. Neskak sokasaltoka, harrapo-harrapoka eta ‘hazakazka’ (tortolizka) jolasten zuten.

5. Gerra denboran, Santanderren atxilotu

- **Erref**: ARA-074/007
- **Iraupena**: 0:03:12. **Hasi**: 00:16:56. **Bukatu**: 00:20:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Durangotik itzuli zenetik, etxean egon da beti, gerra denbora kenduta. Bilbo galdu zutenean, atzera zihoazela, Santanderren harrapatu zituzten. Futbol zelaira lehenengo, seminariora gero, eta azkenik Corbanera eraman zituzten. 4.800 lagun egon ziren preso Corbanen.

6. ”Batallón de Trabajadores”era zigortuta

- **Erref**: ARA-074/008
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:20:08. **Bukatu**: 00:22:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Corbanetik laurehun lagun Mirandara eraman eta “Batallón de Trabajadores” bat eratu zuten. Handik Gironara, eta geroago Toledora joan ziren. Gerra bukatu eta gutxira itzuli zen etxera, baina hiru hilabetez igandero aurkeztu behar izan zuen Aramaioko Guardia Zibilen kuartelean, eskuineko eskua altxatuta aurkeztu ere.

7. Berriro soldadutza egitera

- **Erref**: ARA-074/009
- **Iraupena**: 0:03:50. **Hasi**: 00:22:40. **Bukatu**: 00:26:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:
Gerra bukatu zen arte, italiarren batailoian egon zen. Gerra bukatu zenean espainiar batailoi batera pasatu zuten. Etxera itzuli eta urtebetera berriz ere soldadutza egitera bidali zuten, Burgosera. Urtebete inguruko soldadutza egin zuen.

8. Baserrian lan guztiak eskuz

- **Erref**: ARA-074/010
- **Iraupena**: 0:03:46. **Hasi**: 00:26:30. **Bukatu**: 00:30:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Lanbideak » Neskameak
- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Marinak lauzpabost hilabete egin zituen neskame Gasteizen. Baina bestela beti etxean egon zen. Etxean ganaduak eta ardiak zituzten. Soroko lan guztiak eskuz egiten ziren; garia trilluarekin jotzen zuten larrainean. Gero lau baserriren artean matxaka izeneko makina erosi zuten. Etxe batzuetan behorrak gainean ibiliaraziz jotzen zuten garia.

9. Gari-jotzeko makina

- **Erref**: ARA-074/011
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:30:16. **Bukatu**: 00:32:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Matxaka apurtu zenean, Azkoaga auzoko Salturralde baserrian zegoen gari-jotzeko makina etortzen zen Urdungio baserriko gariak jotzera. Makina handia eta astuna zen, eta arazoak ematen zituen etxerik etxe garraiatzeko. Handik gutxira utzi zitzaion garia ereiteari.

10. Burgostik ogia ekartzen

- **Erref**: ARA-074/012
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 00:32:36. **Bukatu**: 00:33:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:
Gerraosteko goseterik handiena zela eraman zuten Iñaki soldadutzara. Han ogia sobera zegoela-eta, baimenarekin etxera ogiz kargatuta etorri zen. Burgosen ogia sobera, baina etxean errazionamenduko “chusco” beltzak jaten.

11. Etxean ura ez egoenean

- **Erref**: ARA-074/013
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 00:33:50. **Bukatu**: 00:36:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Ezkondu eta gero jarri zuten ura etxean. Argindarra auzoko errotatik hartzen zuten. Errotako argi-sorgailua ez zuten ondo zaindu eta hondatu egin zen. Baldean ura sukaldera ekarri, ur hori sutan berotu eta garbitzen ziren. Marinak Etxagueneko uraskan beratzen jartzen zituzten arropak, gero xaboiz garbitzeko.

12. Sutako hautsa xaboi

- **Erref**: ARA-074/014
- **Iraupena**: 0:01:27. **Hasi**: 00:36:25. **Bukatu**: 00:37:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Uraska ondoan sua egiten zuten arropak egosteko. Gaztaina enbor huts batekin egindako pote baten egosten zuten arropa, harik eta txapazko bidoi bat eskuratu zuten arte. Lixiba egiteko sutako hautsa erabiltzen zuten xaboi gisa.

13. Bi eztei-ospakizun ezkontzako

- **Erref**: ARA-074/016
- **Iraupena**: 0:04:03. **Hasi**: 00:38:41. **Bukatu**: 00:42:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Ia jaio zirenetik ezagutzen dute elkar. 1943. urtean ezkondu ziren. Astebeteko eztei-bidaia egin zuten, Donostia eta Bilbo bisitatuz. Ezkontza

egunean ezteiak emaztegaiaren etxean ospatzen ziren gazteekin. Eztei-bidaiatik bueltan senar-emazteen etxean ospatzen zen helduekin. Marinarenean ardia hil zuten, eta Urdungion txahala. Ardoa eta pattarra ere izaten zen.

14. Itsasoa, putzu handi bat

- **Erref**: ARA-074/017
- **Iraupena**: 0:03:27. **Hasi**: 00:42:44. **Bukatu**: 00:46:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:
Orduan igandetan beti kafea hartzen zuten; bestela buruko mina eta zutenean hartzen zuten. Eztei-bidaia aurretik Marina behin ere ez eta Iñaki behin bakarrik egonda zeuden Donostian. Jesuitekin joan zen Donostiara, Getariatik bueltan kamioiez. Getarian itsasoa ikusi zuenean, putzu handi baten itxura hartu omen zion. Aramaio goiko gain batetik ikusten omen da batzuetan itsasoa.

15. Osaba harri-zulatzilea

- **Erref**: ARA-074/018
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:46:11. **Bukatu**: 00:48:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Aita, aitajauna eta hiru seme-alaba bizi ziren Urdungion Marina eta Iñaki ezkondu zirenean. Beste osaba mutilzahar bat ere egon zen etxean bizitzen, kanpoan lan egiten zuena. Harri-zulatzaile jarduten zuen obra handietan, Esako urtegian esate baterako. Bost seme-alaba dituzte Marina eta Iñakik.

16. Baserritar gutxi Aramaion

- **Erref**: ARA-074/020
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:51:50. **Bukatu**: 00:52:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Hustu ziren baserri askotan berriro ere jendea bizi da, baina bizimodua etxetik kanpo irabazita. Baserritarrik apenas geratzen da Aramaion.

17. Elurteak etxea kaltetu

- **Erref**: ARA-074/022
- **Iraupena**: 0:04:01. **Hasi**: 00:53:02. **Bukatu**: 00:57:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:
Elurte handietan, teilatutik elurra kendu behar izaten zuten. Elurraren pisuagatik etxeek plomua galdu eta lan handiak izan zituzten zuzentzeko.

18. Otxandion hasi zen miliziano lanetan

- **Erref**: ARA-074/024
- **Iraupena**: 0:02:54. **Hasi**: 00:57:10. **Bukatu**: 01:00:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerran frontea etxetik ikusten zen, baina ez zen jausi bonbarik herri barruan. Gorriak mobilizatu zituztenean, Iñaki boluntario joan zen, hartara destinoa aukeratzeko eskubidea zuelako. Otxandion egon zen miliziano, eguneko 10 pezetako soldatarekin. Gernikako bonbardaketa egunean, Iñaki gaixorik eraman zuten anbulantzian Zornotzatik Bilbora. Han izan zuen Gernikakoaren berri.

19. Idiekin Anbototik lur beltza garraiatzen

- **Erref**: ARA-074/026
- **Iraupena**: 0:02:46. **Hasi**: 01:01:33. **Bukatu**: 01:04:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserria » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Idiak etxeko lanetarako erabiltzen zituzten, baina ezkondu eta gero Anbototik lur beltza garraiatzen ibili zen. Oñatiko Zubillaga auzoko Errota Barrira eramaten zuten lur hori. Lehortzen zenean, eho ondoren, zorroetan sartu eta saldu egiten zuten. Galdategietan kolorea emateko erabiltzen omen zuten.

20. Lur beltzaren ustiapena

- **Erref**: ARA-074/028
- **Iraupena**: 0:03:24. **Hasi**: 01:08:24. **Bukatu**: 01:11:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserria » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Lur beltz horren ustiapena kontu zaharra omen zen ordurako. Durangarren batzuk aurretik ibiliak ziren ustiaketan. Iñaki eta beste bi garraiolari ibili ziren gurdiekin lurra eramaten; lurra atera, kargatu eta garraiatu egiten zuten. Kamioia Aramaiora etortzen zen lurraren bila.

21. Lur beltza diru iturri ona

- **Erref**: ARA-074/030
- **Iraupena**: 0:02:07. **Hasi**: 01:12:03. **Bukatu**: 01:14:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserria » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Idiekin Anbotora joatea luzeagoa zen kargatuta bueltatzea baino. Bidea ere oso txarra zen. Pisura kobratzen zuten. Mila bat pezeta izaten ziren bidaiako, eta diru hori gerraostean oso ondo etortzen etxerako.

22. Etxaguengo eskola berria

- **Erref**: ARA-074/031
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 01:14:10. **Bukatu**: 01:16:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Euren umeek Etxaguen auzoko eskola berrian ikasi zuten. Gaur egun eskola horretan auzoko elkarte bat dago.

23. Santa Kruz apaiza kartzelatik ihesi

- **Erref**: ARA-074/032
- **Iraupena**: 0:03:33. **Hasi**: 01:16:39. **Bukatu**: 01:20:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Kaleko Errotabarria baserri ondoan errekatik irten eta handik Zalgora joan zen Santa Kruz apaiza auxilio eske. Arropa lehorrak eta jateko zerbaiten eske. Horiek guztiek hartuta, Arragaburu (Arraburu) baserrira joan omen zen, eta handik bueltan Urdungiora ekarri zuten.

24. Ia fusilatu omen zuten Santa Kruz apaiza

- **Erref**: ARA-074/033
- **Iraupena**: 0:06:11. **Hasi**: 01:20:12. **Bukatu**: 01:26:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Gerra aurrea » 1923-1931: Primo de Rivera

Laburpena:
Bertan Iñakiren birramonak zerbait jaten eman eta arrosarioa errezatu ondoren, inguruko koba-zulo batean gorde zuten. Gero Frantziara hanka egin omen zuen, bakar-bakarrik zegoela. Hauek guztiak Aramaioko udaletxeko kartzelatik, ihes egin ondoren gertatu ziren, fusilatzeko zain zegoela. Primo de Rivera etortzeko omen zen fusilamendura. Santa Kruzek presozaina nola engainatu zuen azaltzen du Iñakik. Koba-zuloan gordeta egon zen bitartean, Iñakiren aitajaunak eramaten zion egunero esnea.

25. Gorriekin mobilizatuta

- **Erref**: ARA-074/035
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 01:26:58. **Bukatu**: 01:30:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gorriekin mobilizatu ziren auzoko hiru lagun Otxandioko “Batallón de Zarpadores”en. Telesforo Monzonen anaia zegoen kapitain.

26. Lehenengo tiro eta lubakiak

- **Erref**: ARA-074/036
- **Iraupena**: 0:04:02. **Hasi**: 01:30:03. **Bukatu**: 01:34:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gopegi inguruan entzun zituen lehenengo tiro eta mortero-hotsak. Gero lubakiak egiten jarri zituzten. Frontean borroka gogortu zenean, Otxandiora itzuli ziren.

27. Otxandion erasoa

- **Erref**: ARA-074/037
- **Iraupena**: 0:02:54. **Hasi**: 01:34:05. **Bukatu**: 01:36:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Ehiza-hegazkinek Otxandioren aurka eraso egin zutenean, emakume eta umeekin babeslekuetan gordeta, oso gaizki pasatu zuten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-05

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com